

NAŠ GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoјencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina Din 40.—

Polletna naročnina „ 20.—

Četrtna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Samo korak naprej . . .

V 23. šte. »Naš. Gl.« sem slišal odmev, kakor da mi je tovariš Koščan gledal v srce. Samo da potisnemo voz za korak naprej iz tega blata! Seveda, to gre počasi! Še tašče se ne moreš znebiti takoj prvi dan, in če je še tako prijetna, pa bi se otreš raznih vezi, ki te vežejo na stranko! Samo korak naprej! Ko bo voz v diru, bo hotelo vse nanj. Saj je prav! Zato pa bo v diru! Da le prihaja prepričanje! In to prihaja! Pogledajte, če ponovim že poudarjeno misel tekom debate, pogledajte učitelje! Kdor je poznal te razmere tako, kakor sem jih jaz, je obupal. Jaz nisem več verjel v človeka! Zdaj voz pelje na pravi tir. In verujem, da jim bomo še hvaležni tudi ostali državni uslužbenci! Če bi mi bil kdo lani povedal, kaj se bo zgodilo z učitelji tekom leta, bi mu bil pripeljal zaušnico. Smatral bi bil, da me tako grobo vleče, da žali!

Državni uradnik misli na svojo politično delegacijo! Misli, in če misli, je že mnogo. Ali veste tisto prigodbo o prepelici in žanjici? Prepelice vse prestrašene! Kmetica toži in tarna in pojde po sosedo, da požanieta pšenico! In je stara prepeluha leno grebla v zemlji in pomežiknila: »Le brez skrbi, otroci!« In drugi dan isto in tretji dan isto! »Jutri pa pojdem sama žet!« Tistikrat je šele rekla prepeluha siva: »Otroci, zdaj pa bežimo!«

Zato bi jaz, če bi bil urednik uradniškega glasila, metal v koš tarnanje in jadikovanje o slabih časih! Če bo tako, bodo še slabši! Zakaj pa si sami ne pomagamo? »I, saj res!« je dejal še Pavliha, »zakaj bi pa sam ne vstal, če me mati ne mara dvigniti?«

Mislim pa povedati besedo pri tej priliki! V naše uradniško glasilo ne sme ničesar, kar nima nobenega pomena za uradniški stran kot stroko, pač pa utegne koga drugače žaliti. Ali ima papeževa nezmotljivost kaj posledic na uradniško organizacijo? Do danes nisem slišal! Vendar je v številki 24. N. Gl. v »poslanem«, za kar uredništvo ne odgovarja, čitati nekaj takega, kakor da ne vpliva na uradniške hiše! Mene bi prav tako žalilo, če bi se kdo kot »razsoden in izkušen« mož skliceval v našem glasilu, da vpliva! Hočem s tem reči, pustimo te stvari drugim, naj se o tem pomenijo. Zgodovinarjem in cerkvenim učenikom! Ne prevzemati posla, da ne bo več brezposelnih, kakor jih je! Mi se pogovorimo rajši o tem, kaj hasne uradniku in kako se bo uradnik uveljavil, da bo v korist njemu, njemu najprej, o državi, od katere eksistence je med vsemi stanovi še najbolj odvisna njegova eksistenca, in o družbi, katere član je.

Jaz se čudim, zakaj se še ni ustanovil med takimi, ki se morejo in smejo pečati s politično stranko, pripravljali odbor. Seveda tisti, ki so že v kakšnih strankarskih izvršilnih odborih, tega ne bodo storili! Takle izvršilni odbor; imamo upokojene sodnike in

sluge, velike župane in policijske uradnike, pisarniške ravnatelje, profesorje itd.! Pa ne, da bi morda upokojenec ene kategorije ne hotel sedeti poleg upokojenca višje ali nižje kategorije v takem-le odboru. V izvršilnem odboru druge stranke pa nemoteno sede vsi stanovi, stanovi, ki so celo po svojem eksistenčnem bistvu sovražni uradniku, in uradnik sedi med njimi in se žene za naprednost ali proti svobodomiselstvu in odobravlja tu to carinsko in izvozno politiko tam ono, ne glede na to, ali to njemu kot stanovskemu zastopniku škodi ali koristi. »Bodo že gospod poslanec,« — včasih celo — »minister ukrenili, da bo prav!«

In seveda ukrenejo! Redkokdaj tako, da uradniku služi!

»Saj bi, ampak utegnemo doživeti blamažo!« Tako misli ta ali oni. Na blamažah se svet brihta, prijatelji! Ali ni večja sramota, da puščaš svinjam, da tvoje mehove tržejo, sam pa ležiš v jarku kot Pavliha in čakaš, kdaj boš zdrav in močan umrl? To je blamaža! In še ena sramota je! S svojim pasivnim zadržanjem vzbujáš sum, da te sedanje politične stranke bogato plačujejo za to, recimo vsaj pasivno zadržanje in da torej ti, ki si poklican, da bi pomagal svojim tovarišem, za ta Judežev groš njihove interese izdajaš! Če celo pri raznih uradniških odsekih svoje stranke svojega tovariša ne blatiš ter mu iz same strankarske zagrizenosti ne predlagaš preganjanja! Pravijo, da obstojajo taki odseki! »Saj bi še bil, saj je uporaben, zelo zmožen, ampak —« zdaj pride strankarska obeležba: »klerikalec, liberal, kmetijec itd.« Je že izgubljen! Bog ve, kaj zaživi pred očmi takrat priprostemu obrtniku, ki sedi s teboj v istem odboru! Golazen! Občutek golazni! In on je moralno opravičen, toda ti ne! Na drugi strani pa se morda naenkrat zdi pristašu tvoje stranke, da bi mu kazalo drugo mesto in ne tisto, kjer je po volji stranke. Ne! Ker zahtevajo strankarski interesi. In potem žreš žabe za strankarske interese stranke, ki pa za uradniške interese ni ničesar storila, temveč morda mnogo škodila uradniškemu stanu. In si še ponosen, da smeš žreti žabe za svojo stranko! In jih žreš prav tako z molčanjem in pasivnim zadržanjem, kakor jih žreš s svojo aktivnostjo, s katero škoduješ tovarišu!

Sam pa s svojimi strokovnimi organizacijami laziš za poslanskimi kandidati in si ves vesel, če ti dovolijo poslušati njihov program za »ljudstvo«.

Zato korak naprej! Ustanovite pripravljalni odbor! —a.

Vprašanje drž. uslužbencev v drugih državah.

Ameriškim uslužbencem se godi skoraj tako slabo kakor nam v Jugoslaviji. Njih razmere je predsednik Narodne zveze uslužbencev Luther G. Stewart opisal tako-

le; Državni uslužbenci nimajo toliko, da bi se najedli, to je žalostna resnica, ampak tega pojava ne smemo prezreti. Tisoč in tisoč uslužbencev v Washingtonu in po vsej deželi strada. Delovni oddelek statističnega urada naznanja, da so dandanes izdatki za prehrano za 69.1% večji kakor v letu 1913. Državni uslužbenci z doklado 20 dolarjev na mesec dobe za 15% večjo mezdo kakor so jo imeli v predvojni dobi. Navidezno v blagostanju žive pazniki v Kongresovi knjižnici. Ne ve se pa, da morajo imeti svojo uniformo, kupljeno ob rastočih cenah volne, živiti morajo družino in plačevati ogromno stanarino od svoje plače 1140 dol. na leto in sedemdnnevno delo v tednu. Te razmere pa niso samo v Washingtonu, ki šteje 60.000 državnih uslužbencev poleg poštnih nameščencev, ampak v enaki mizeriji je tudi 200.000 federalnih državnih uslužbencev, razkropljenih po vseh Zedinjenih državah. Lahko se govori o izvršenem delu in varčevanju uradnikov, ampak ekonom naj nam pokaže, kako je mogoče živeti, ako so življenske potrebščine poskočile za 70%, plača pa samo za 15%. A niti o enem izmed njih se ne more trditi, da bi bil pred vojsko preplačan!

Italijanskim državnim uslužbencem preti iznova redukcija. V Rimu je sklenil ministrski svet, da bo definitivno izboljšal plačo državnim uradnikom in učiteljem ter nekaterim kategorijam upokoјencev. Istočasno je bilo rešeno vprašanje, kako bo treba večje izdatke kriti z davki. V Italiji je 517.000 občanov, ki so plačani od države. Njih plače zahtevajo na leto pet milijard lir. En državni uslužbenec pride na 80 prebivalcev. Italijanski listi se sicer strinjajo z ministrskim svetom glede izboljšanja plač, a pristavljajo, da bi bilo krivično, ko bi se redukcije določeno število državnih uslužbencev ter na račun reduciranega uradništva plače izboljšale.

V Bavarski se pripravlja nova redukcija. V odboru bavarskega deželne zbornice za plače državnih uslužbencev je povedal finančni minister Krausneck, da je bilo število bavarskih državnih uradnikov znižano od 61.600 na 4300, torej za 7%. Doseči se mora 15% znižanje, ali doslej se še ni izvršilo, ker se posamezna ministrstva niso mogla sporazumeti. Nadaljnje reduciranje se izvede na ta način, da se ne bodo zasedala izpraznjena mesta.

Poljski državni uslužbenci so nedavno tega dosegli izboljšanje gmotnih svojih odnosov. Nižji državni uslužbenci so v X. do XVI. skupini. Uradnikom z akademično izobrazbo se štejejo štiri leta za napredovanje. Plača poljskih državnih uslužbencev v januarju 1925 brez vseh doklad je bila (za temelj je vzeta statistika najnižje službene stopnje) naslednja: I. skupina 1094.70 poljskih zlatih (na dinarje preračunjena = 14.232), II. stopnja 930.70 poljskih zlatov, III.

stopnja 766.—, IV. stopnja 602.70, V. 479.70, VI. 356.70, VII. 274.70, VIII. 225.50, IX. 188.60, X. 164.—, XI. 134.—, XII. 127.10, XIII. 114.80, XIV. 102.50, XV. 82.00, XVI. 72.00. S posebnimi prispevki so pa navedeni deleži znatno izboljšani.

Na Rumunskem tvorijo uradniške plače poglavje zase, o katerem so domači in inozemski listi že dosti pisali. Finančni minister je sam opetovano priznal, da so nezadostne. Obljubil je, da je pripravljen izboljšati plače, kakor hitro bo znan izid proračuna in sicer v znesku približno treh milijard lei iz pričakovanega proračunskega prebitka. Kakor poročajo iz Bukarešte listom, se imajo uradniške plače izboljšati za 25 do 40%. To vprašanje je spojil finančni minister z vprašanjem reorganizacije centralnih uradov, in to po vsej pravici: reducirati bo ministrstva, število generalnih ravnateljev, namestnikov, oddelčnih šefov, ker jih je skoraj več kakor izvrševalnega osebja. Kakor je videti, je tudi na Rumunskem nezdravo državno gospodarstvo. Ker pa riba pri glavi smrdi, zato bo redukcija zadela zlasti ministre in druge visoke glave, ki vlečejo ogromne plače, pa do malega nič ne delajo.

Kje je pa v naši državi mož, ki bi z železno pestjo in modro glavo zavoženo državno gospodarstvo spravil na pravi tir?

Čemu toliko ministrov in visokih državnih uradnikov v upravi, čemu toliko generalov, čemu toliko stotin poslancev, ko jih 50% nič ne dela, čemu so se poštne znamke tiskale v inozemstvu, da je stal samo njih prevoz več, kakor bi stale znamke, napravljene v domačih tiskarskih podjetjih! Naša država ima ogromne izdatke za nepotrebne reči, za kar bi jih pa morala imeti, kar bi bilo državi sami v prid, za to pa ni denarja, ne kredita. Že skoro tri leta nam dolguje v zakonu določeno razliko, a mesto razlike smo dobili reducirane doklade, kar je naravnost škandal za kulturno državo, kakršna menda vendar je. S takim gospodarstvom si država svoj ugled doma in v inozemstvu uničuje, kar je njej sami v največjo škodo.

»Pošt. Gl.«

Kadij in raja.

Imel je kadij rajo kristjana. Imel ga je zato, da ga je nosil na svojih močnih plečih. In kadij ga je tepel z bičem in mu kupoval ovsen kruh za obed.

Tudi oče kadijev je imel očeta raje, kristjana za isti namen. In sin kristjan je samo podedoval svojega kadija. Kristjan oče je zapustil trpljenje in kadij oče je zapustil bič.

Pa sta šla po strmi poti in je govoril kadij:

»Lahko si mi hvaležen za tako lepo opravilo, da nosiš kadija. Kdo od drugih ga nosi? Ali pastir morda? Nihče, samo ti! Samo pazi, da ne padeš. Če padeš, se udariš!«

Pa ga je z bičem.

Raja pa je res padel čez korenine in vrgel dedca po rebri. Nenadoma se mu je zdelo, da hodi laže in je stopil naprej.

»Ali boš šel brez mene? Ali boš šel brez mene? Ali ti je to oče zapustil?« se je zjokal kadij, ves smešen v solzah. »Kako pa naj hodim jaz, ko nisem vaje! Ti nesrečnež ti! Ali naj jaz hodim peš? Zakaj pa si ti raja?«

Raja je pomislil, da bi bilo res hudo, če bi moral kadij po taki poti peš.

Opertal je spet kadija, ki je vpil na njegovem hrbtu:

»Le nesi; zdaj obiram gos! Le počasi nesi! Dobiš ovsenka na vrhu!«

Raja je mislil na ovsenek na vrhu in niti pomislil ni na gos in ne na pot.

In tleskanje biča se mu je zdelo zelo zabavno.

Nizozemsko uradništvo.

V rokah imamo statističen material, ki nam kaže nazorno, kako skrbe druge vlade za svoje nameščence, ki so hrbtenica vsake države. Dobro honorirano uradništvo — izvrstna uprava, sta vzor vsake države. V taki državni upravi vladata red, mir in zadovoljstvo med ljudstvom. Ako primerjamo naše gospodarstvo z gospodarskimi razmerami v drugih državah, nam postaja jasno, odkod vse zlo. Mens sana in corpore sano. Umevamo vso težo povojnih prilik, toda z energično roko bi se po našem mnenju po tolikih letih že dalo ustvariti vsaj kolikor toliko znosno življenje. Zdi se nam, da nedostaje resne volje. Dočim poizkušajo drugod zaceliti rane, ki jih je vsekala vojna, dočim je inozemskim vladam na srcu blagostanje ljudstva, se pri nas pulijo veterinjaki in politični švadroneerji za oblast, ki nese, donaša brez žuljev in trpljenja. Je sicer tudi delo, a na rovaš garajo čih. Bojimo se, da se sesuje vsa ta trhlja stavba in da zagazimo v še strašnejšo bedo.

Pri nas kot v pristni kmetiški državi prevladuje mnenje, da ima uradnik za svoje delo še preveliko plačo. Uvidevnejši, in teh je veliko manj, pa trdijo z vso resnobo, da ima uradnik sicer majhno plačo, ki pa je sigurna, ker mu vsakega prvega v mesecu ne odide. Gospodarski, v prvi vrsti obrtniški, industrijski (proizvajalni) krogi so pa v boju za lastno eksistenco sploh oslepel; oni napenjajo vse svoje sile v boju proti imaginarnemu sovražniku. S pestmi pretijo gospodarskemu središču ob Donavi, ne pomislijo pa, da bi se dal doseči viden uspeh samo s kooperativo. Proizvajalni krogi se boré proti visoki carini, proti davkom, proti železniškim tarifam, toda uradnika, ki mu nosi prisluženec nov, poznajo samo tedaj, kadar mu prodajajo blago. Pomagaj ti meni in jaz ti bom pomagal! Ta aksiom je v teh krogih docela tuj. Kadar zasije žarek izpoznanja v te kroge, tedaj šele se preokrene na boljše.

Prvih dveh činiteljev ne opozarjamo na nujno potrebo, da bi nam priskočili na pomoč; to so korenine in njih debla ne bomo precepili v zlahtnejši rod, toda proizvajalne kroge bi radi opozorili — ne prvič — da je naše blagostanje tudi njihov spas.

Nizozemski goldinar! Kakor spomin na stare dobre čase... Najnižji javni nameščenci, cestni pometalci, stražniki, zaslužijo kot začetniki v Amsterdamu na leto 1800 gold. Če odbijemo 17 odstotkov za stanovanje in 0.7 odstotka za davščine, jim ostane na leto za življenje 1254 gold. ali 2390 Din na mesec. Mornarji, sprevodniki, kurjači v plinarni in ostali nižji uslužbenci dobe na mesec po 3500 Din. Mestni vrtnarji, kontrolorji cestne želenzice in blagajniki pri plinarni zaslužijo na mesec povprečno 4440 Din; komptuaristi, krojači učitelji, trgovski slugi po 5670 Din; učitelji, občinski uradniki, poštni uslužbenci po 6900 Din in učitelji, višji uradniki, brzojavni uslužbenci po 9700 Din na mesec. Vračunanih je pa že povsod 17.5 do 20 odstotkov za stanovanje in davek od 0.7 do 5.9 odstotka. Vsi ti mesečni dohodki so mišljeni kot čisti prihod. V poštev je pa treba vzeti dejstvo, da so omenjeni učitelji in brzojavni uslužbenci samo višji in starejši uradniki, nikakor pa ne nameščenci z visokošolsko izobrazbo ali pa predstojniki uradov ali celo direktorji.

Primeri z našimi dohodki je smešna. Nehote se nam vsiljuje misel: Ali ne bi bilo umestno, da bi se otvorila skupna fronta vseh javnih nameščencev, da bi bil poudarek na-

ših zahtev na vse strani odvažnejši? Zakaj bi bilo baš pri nas nedosegljivo, kar je drugod že fakt?

Primere z odnošaji uradništva v drugih državah naj nam bodo za vzgled in pobudo.

Prošnja.

V mesecu juniju letos smo razposlali vsem Nabavljalnim zadrugam drž. nameščencev in upokojencev v Sloveniji naslednjo prošnjo:

Dovoljujemo si p. n. zadrugo opozoriti na glasilo »Naš Glas«, čigar glavna naloga je, da se bori za moralne in materialne koristi državnih uslužbencev. Kot glasilo Osrednje Zveze drž. uslužbencev in upokojencev je stopil list neustrašeno v afont proti našemu delodajalcu, ki nam za vse naše prenaporno delo reže črni kruh liki mačeha. Ker ni upanja, da bi se naš gmotni položaj v doglednem času poboljšal s te strani, smo se odločili s trdno vero vase in po rečenici »Pomagaj si sam in bog ti bo pomagal« za načelo samopomoči. Dejstvo je, da propagira »Naš Glas« redno in dosledno Nabavljalne zadruge, ki olajšujejo naše bedno materialno stanje. Sklicujemo se na mnogoštevilne že objavljene članke o zadrugarškem življenju, osobito Vas pa opozarjamo na razpravo »Kako bi vzbudili zanimanje za naše Nabavljalne zadruge«, ki jo bomo pričeli objavljati v prihodnjih štev. »N. Glasa« in ki jo je nam poslal odličen pristaš zadrugarške ideje. (Članek smo pričeli objavljati s štev. 22 pod naslovom: »Ali je mogoče v članih N. z. d. n. dvigniti zadrugno zavest?«) Vso to propagandno delo vršimo nesebično z edinim namenom, da pomoremo v stiski polnem življenju drug drugemu.

Naše glasilo se pa bori za obstanek. Malomarni naročniki-plačniki so njegovi grobokopi. Da list po indolenci teh, žal, le preštevilnih brezvestnežev ne propade, prosimo p. n. Nabavljalno zadrugo, da nam pridobi med svojim mnogoštevilnim članstvom zveste naročnike. Vsak član Nabavljalnih zadrug mora biti naročnik »Našega Glasa«! Stremljenja našega lista se izpopolnjujejo z intencijami Nabavljalnih zadrug. Bok o boku, roko v roki se boino pretolkli do znosnejših razmer.

Ker smo prepričani, da vpoštevate in po zaslugi cenite naše propagandno delo, prosimo vodstvo p. n. zadruge v nadaljnjem, da nam izvoli nakloniti, če že ne redno mesečno, pa vsaj enkratno letno subvencijo iz svojega razpoložljivega čistega letnega prebitka, da ne propade edino glasilo, iz katerega ust vsa širša javnost vsaj zaznava, da smo ne samo ob braniku za naše svete pravice, ampak da si znamo tudi z lastnimi močmi priboriti priboljšek, ki ga nam najvišji forum odreka.

V trdni veri, da se pravilno umevajoč ves položaj, odzovete naši prošnji, Vas zahvaljujemo za pomoč in bliežimo z odličnim spoštovanjem

Uprava in uredništvo »Naš Glas«.

Fini ševro, lesena ali usnjata peta

Din 159.—

„Voika“

Ljubljana - nasproti Mestnega doma 1. Državni nameščenci tudi na obroke.

Do danes sta se odzvali tej prošnji edino le Nabavljalna zadruga v Krškem in v Kranju, ki sta nam naklonili zneska 200 Din in 120 Din. Izrekamo najtoplejšo zahvalo!

Upr. in uredn. »N. Gl.«

Vestnik.

Opozorjamo vse one, ki jim je naš skupni blagor pri srcu, naj pazljivo prouče današnji uvodnik, ki ga nam je poslal odločen in odličen bojevnik za naše pravice. Naj bi nihče ne odložil lista, preden se ni poglobil v misel, ki jo propagira g. člankar. In da ga ne bi bilo, ki ne bi v njem odjeknila sprožena ideja z ono silo, kot je prepričevalno zamišljena! Lastnega zastopnika pošljimo v Narodno skupščino! Je kdo, ki dvomi o uspehu? Ne izdajamo nobene tajnosti, če sporočimo, da smo že preiskovali teren in da se nam je zagotovila podpora od zastopnika ne baš malenkostnega števila volilcev, ki niso državni nameščenci. Idejo vsepovsodi samo pozdravljajo! Ne šele tedaj, kadar izbruhne vojska, dobri državni organizirajo svoje sile že prej, Na Osrednji Zvezi je, da skliče pripravljalni odbor. Brez hrupa in šundra naj se skuje orožje, da stopimo o pozvanem času kot en mož in vsi pripravljeni na plan. Velika ideja naj živi, postane naj meso in kri!

Pismo. Prejeli smo med drugimi tudi to-le pismo, ki ga zaradi važnosti objavljamo: V smislu sklepa O. Z. z dne 24. jul. 1926 sem odložil mesto predsednika... odseka Kmet. družbe za Slovenijo in funkcije, ki sem jih imel v polit. organizaciji SKS. Članek v »N. Gl.« »Kakšen boji naš protest«, je izvanredne važnosti. Uveljavimo ga! Istega naziranja smo bili kmetijski pred leti, ko je štela SKS 8 poslancev. Demagoštvo od vseh strani je pokvarilo naše pristaše in žal dovedlo naše vrhovno vodstvo do razširjenja našega programa v smeri, da zastopa stranka danes interese vseh slojev prav tako, kakor nasprotne stranke SLS, SDS, DS, NRS itd. To ni mogoče. Popolnoma vseeno je, kateri teh strank danes kdo pripada. Zato se organizirajmo po strokah, poklicih, sporazumimo se kot taki med seboj, pa bo bolje za vse. Če se uradniki politično organiziramo (samostojno), pošljemo pri prihodnjih volitvah v skupščino 25 do 30 naših poslancev, ki bodo zmožni, da napravijo prepotreben red v državi. Živeli vsi stanovi, naš pa še posebej! Uradnik, kmet, delavec se bodo sporazumeli, o tem ni dvoma; kajti vsi pošteno delajo in tudi tako mislijo. Pozdrave!

Vztrajajmo! Dobili smo več bodrilnih pisem, ki se z njimi dopisniki tudi zahvaljujejo za odločen nastop O. Z. Vsi so si složni v tem, da je izstop iz javnega življenja edini izhod iz težavnega položaja, kamor je nas vlada pogнала. En dopisnik je pripomnil, da je še najbolj žalostno pač dejstvo, da je sprožil idejo o redukciji — Slovenec, g. Pucelj. Mila nam majka!

Društva upokojencev. V Sloveniji jih je osem! So to: 1. Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Sloveniji; 2. Društvo upokojenih javnih nameščencev; 3. Zveza upokojenih častnikov in njih vdov; 4. Društvo upokojenih orožnikov; 5. Društvo upokojenih železničarjev; 6. Društvo upokojenih nižjih poštinih uslužbencev; 7. Društvo upokojenih monopolskih nameščencev in 8. Društvo upokojenih učiteljev. V O. Z. so včlanjena društva pod 2, 3, 4 in svoj pristop je javilo tudi Društvo upokojenih monopolskih nameščencev ad 7, tedaj vsega skupaj 4 društva ali polovica. Društvo državnih upokojencev in upokojenk ad 1, ki ima tudi svoje glasilo »Državni upokojenec«, trdi, da zato ni včlanjeno v O. Z., ker je mesečni prispevek tako visok, da bi članarina onemogočila lastno delovanje. — Ta članarina znaša 1 Din 25 p na mesec. Nič ni lažlega, kot članarino znižati; to pa se zamore zgoditi samo tedaj, če se število udruženih članov poveča. Ali ne? — V nadaljnjem piše glasilo »Državni upokojenec«: »Ni nam znan vzrok, zakaj je ravno v Ljubljani eno enotno društvo vseh upokojencev nemogoče. So to osebni ali stvarni razlogi? Gotovo je, da med upokojenci v Ljubljanski oblasti vlada nek razjedajoč strup, kateri onemogočuje že leta in leta vsako stozno delo. Takega separatizma ni na celem ostalem svetu. Gledali smo v Ljubljani naše središče, ali varali smo se. Ljubljana nam ne prednjači, ker se upira vsakemu ujedinenju in se predstavniki polovice teh društev izogibljajo celo sklicanih neob-

veznih sestankov in dogovorov. Ta društva v Ljubljani se torej za nobeno ceno nočejo sporazumeti. Vsled tega ne postopajo složno in nimajo zabeležiti tistih uspehov, katere bi pri složnosti gotovo dosegli. To cepljenje nima nobenega smisla, posebno od časa, ko je bila Južna železnica podržavljena. S tem trenutkom so postali vsi upokojenci nameščenci te železnice državni upokojenci, naj pa prejemajo svoje pokojninske prejemke pod katerikoli imenom. Ali ne? Ali jim ne plača te prejemke država? Smo vendar že vsi več ali manj pri letih in imamo vsi brez izjeme mnogo skušenj in razočaranj iz našega več ali manj dolgoletnega službovanja, največ pa iz zadnjih osmih let. Prišli smo gotovo že vsi do prepričanja po lastnih skušnjah, da je moč edino le v slogi in da je popolnoma pravičen stari, pa vedno novi pregovor: »Sloga jači, nesloga tlači.« Mi pa še vendar ne obupujemo in smo prepričani, da bodo razmere prisilile tudi ljubljanska društva upokojencev k složnemu delu na ta ali drug način. Čimprej se to izvrši, tembolje za nas vse. Podlago za ujedinenje vseh društev upokojencev tvori zahteva: »Ureditev pokojnin na podlagi prejemkov aktivnih nameščencev po novih zakonih iz leta 1923«. To je edina pravna podlaga v vseh evropskih državah, naj bo tudi pri nas. Na tej podlagi se snidemo! Bog daj, da se to zgodi še o pravem času. Ne odlagajmo, ne zamudimo niti dneva, niti minute! Na delo vsa društva in vsak posamezen upokojenec! Naše življenje je le kratak čas!

Mi s svoje strani nimamo k temu apelu ničesar drugega pripomniti kot to, da pozivamo vsa društva v njihovem lastnem interesu, da naj se, če se že združiti ne morejo, pristopijo vsaj k O. Z., ki jim nudi kot zastopnica vseh aktivnih in upokojenih drž. uslužbencev svojo moralno podporo. Vsem upokojencem je vedno na razpolago tudi »Naš Glas«, da iznašajo v njem svoje misli in težnje.

Ne denuncirajte! Prejeli smo in objavljamo: Mi davčni uradniki imamo svoje strogo strokovno glasilo »Poresko službo«. List objavlja znanstvene razprave o davčni zakonodaji, objavlja pa tudi poteke občnih zborov različnih strokovnih sekcij davčnih društev, ki so organizirane v »Udruženju poreskih činovnikov«, čigar organ je omenjena »Poreska služba«. V poslednji številki čitamo tudi poročilo o našem obnem zboru naše sekcije z dne 11. aprila 1926, ki se je vršil v Zidanem mostu. Priznati moramo, da nam je postalo ob sklepu poročila naravnost mučno in tesno pri srcu, ko smo čitali ondi o debati, ki se je razvila o neki »Slovenčevci« notici, s katero se je baje napadal naš delegat g. dr. Šavnik. Pred vsem moramo naglasiti, da nikakor ne gre, da se zabeležujejo v poročilih pravzaprav popolnoma nestvarne debate. Ali je zašla ta podrobna debata v poročilo morda namenoma ali po — nemumosti? Bil sem tudi jaz na obnem zboru, zato trdim, da vsebina govorov ob debati ni točno zabeležena. Upal bi si celo trditi, da je z vsebino debate božja hčerka resnica tepena in zlasana. Ali se dotičnik, ki je izdelal poročilo za tisk, ni zavedal, kaj je napravil g. R.? Najmanj, kar čaka gospoda R., je sedaj — disciplinarna preiskava; saj je reproduciran, boljše: izkrivljen njegov govor, ki se je pa dejanski glasil vse preciznejši. Obtožitelj mora iz vsebine vsaj tako sklepati! To ne gre in je samo obžalovati, da zagledajo taka, recimo malivna poročila beli dan. — K. S.

Upokojevanje po starem zakonu. Kakor znano, je objavil Ur. list št. 315/72 str. 526 iz l. 1926 zakon o izpremembi člena 234 zakona o civ. uradnikih itd. Narodna skupščina je namreč dne 23. junija letos izpremenila ta člen in mu dala nastopno obliko: V času od dne 1. septembra 1929 sme prestopiti služba državnim uslužbencem in se smejo premeščati državni uslužbenci, razen onih, ki so označeni v čl. 224 (člani Gl. kontrole, sodniki, učitelji itd.), tudi izven pogojev, določenih v zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. VII. 1923. — Alias: Nestalnost državnih uslužbencev je s tem zakonom podaljšana za nadaljnja tri leta, torej do 1. septembra 1929. V veljavi je pa ostal člen 239 zakona o civ. ur. itd., ki pravi v drugem odstavku: Uslužbenec, upokojeni potem, ko stopi v veljavo ta zakon, a v treh letih od dne, ko stopi v veljavo, uživajo pokojnino po odredbah dosedanjih zakonov. — S 1. septembrom letos je potemtakem ustavljeno upokojevanje drž. uslužbencev po odredbah dosedanjih zakonov. S 1. septembrom 1926 je stopil v veljavo novi uradniški zakon v celoti in se morajo odslej odmerjati državnim uslužbencem pokojnine po določenih novega uradniškega zakona.

Zanimiva razsodba Drž. Sveta, še bolj zanimivo rešenje ministrstva. V rokah imamo razsodbo Drž. sveta br. 9198 z dne 29. X. 1925, ki se glasi v izvadku: U svom VI. odelenju, sustavljenom (imena drž. svetnikov) uzeo je u razmatranje tužbu A. V. rač. ravnatelja protivu rešenju Min. Finansija od 29. II. 1924 br. 806 zbog razvrstanja pa je, proučivši tužbu, rešenje i ostala akta, bez ugovora Ministrovog, jer Ministar nije poslao odgovor na tužbu u smislu čl. 52 uredbe o poslovnem redu u drž. Savetu i Upr. Sudovima našao, da se iz akta vidi, da je tužilac bio na položaju konceptnog činovnika VII. čin. razreda na dan razvrstavanja, i kako je onda imao više od 14. god. drž. službe, to je imao ostati na položaju na kome se zatekao, u smislu čl. 30/III, tač. 1 zakona o činovnicima. Sa izloženog, i na osnovi čl. 17 i 34 zak. o Drž. Sav. i Upr. Sudov. VI. od. Drž. Saveta presudjuje: da se pomenuto rešenje Ministra Finansija poništi kao protivno zakonu.

Značilno za finančno ministrstvo je, da ni opremilo pritožbe s svojo opazko ozi. s svojim mišljenjem, kakor to zahteva čl. 52. uredbe o poslovnem redu. V tem konkretnem primeru Drž. svet izrecno ugotavlja, da je bil A. V. na dan razvrstitve na položaju konceptnega uradnika VII. čin. razreda. Ob razvrstitvi bi moral ostati na položaju, na kome se zatekao. Človek bi sodil, da ga mora sedaj ministrstvo razvrstiti v I. kategorijo. A ga ni, pač pa ga je prevedlo v II. kategorijo I. položaj. Sedaj nam je jasno, zakaj ni ministrstvo opremilo pritožbe s svojim mišljenjem; kajti Drž. svet razsoda edinole o upravičenosti pritožbe: Drž. svet ali pripravi preveč ali jo pa zavrača. Kadar pripravi pritožbi, poničuje ministerjalno razvrstitev, prepriča pa samovoljni ministrstva, da sprovede novo razvrstitev. V našem primeru jo je sicer sprovedlo, toda proti očitni intenciji razsodbe Drž. sveta. Ministrstva so pač še vedno suverena.

Nabavljalna zadruga drž. nameščencev v Ljubljani vabi vse svoje člane in vse ostale drž. uslužbenke, posebno tudi njihove gospe soproge in druge rodbinske člane na zadrugni sestanek, ki bo dne 16. septembra 1926 ob 20. uri v gostilni pri Bončarju v Ljubljani, Sv. Petra cesta. Namen sestanka je razgovor o vseh važnih zadrugnih zadevah, posebno kako zadrugo poživiti in ojačiti. Zadrugniki in prijatelji zadruga udeležite se sestanka v čim večjem številu. — Upravni odbor.

Stanarina ob poroki. Glavna kontrola je pod br. 81.049 z dne 18. III. 1926 odločila, da pripada polna stanarina od dneva poroke naprej. Konkretno: V. R. je imel kot samec pravico pogie plače in doklad tudi do 75% redne stanarine v smislu čl. 38 zak. o uradn. Ker se je R. poročil 3. oktobra 1925, mu pripade polna stanarina od 4. oktobra 1925 dalje. — Primeni čl. 106 zak. o čin., da mu se puna redovna stanarina računa od 1. oktobra 1925 g. nema mesta, jer se ovaj član odnosi samo na unapredjenja po grupama, a dodeljivanje redovne stanarine nije nikakvo unapredjenje.

Uporaba tujih pravopisov v vlogah na oblasti prepovedana. Opazilo se je, da se v predstavkah in prošnjah, ki so naslovljene na razne oblasti ali v spisih občinskih oblasti kakor na njihovih službenih prepisih, nahajajo razni pravopisi, kakor madjarski, nemški-gotski, turški itd. Upravno odeljenje ministrstva notranjih del je z ozirom na to na podlagi člena 3 drž. ustave z aktom od 7. junija 1926 U br. 23.772 odločilo, da se poleg cirilice in latinice ne sme uporabljati noben drugi pravopis.

Spojitve generalne direkcije posrednih in generalne direkcije neposrednih poreza v generalno direkcijo poreza. G. minister financ je na osnovi pooblastila v čl. 279 finančnega zakona za l. 1926/27 z uredbo z dne 19. julija 1926, št. 4116 (Služb. Nov. št. 167 XLVI od 26. 7. 1926) spojil generalno direkcijo posrednih in generalno direkcijo neposrednih poreza v eno samo ge-

Razširjajte
„Naš Glas“!

Štetje vojaške službe. V številki 20. je »Naš Glas« pod tem naslovom po časnikarskih vesteh poročal, da imajo pravico do vštetja vojaške službene dobe samo oni uslužbenci, kateri so imeli pred prevedbo na novi uradniški zakon pravico do pokojnine in da so imeli izmed zvaničnikov in služiteljev tako pravico samo poštni uradni sluge in poštni poduradniki, češ da so bili samo ti pragmatični, a drugi da niso imeli pravice do pokojnine, ampak samo do provizije. Take in podobne vesti kažejo, kako na merodaj-

Problem o malih cenених stanovanjih. V Beogradu se je pričela velika akcija za gradnju malih in cenених stanovanj, ki pa je omejena samo na državne uradnike, uslužbence ni upokojence vse naše države. Na seji začasnega odbora, kateremu načeljuje Dragomir Rajković, revizor Glavne kontrole, je predsednik poročal, da je začasni odbor pripravil pravilnik za

TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ulica 4.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokoјencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.